

EVROPSKI PARLAMENT

POSEBNA IZDAJA

EVROPSKI SVET
23. in 24. marec 2006
Bruselj

GOVOR PREDSEDNIKA, G. JOSEPA BORRELLA FONTELLESA
SKLEPI PREDSEDSTVA

01/S-2006

Generalni direktorat predsedstva

(Intranet) <http://www.europarl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2006)
(Internet) <http://www.europarl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2006)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\2006

GOVOR PREDSEDNIKA

GOVOR PREDSEDNIKA EVROPSKEGA PARLAMENTA PRED EVROPSKIM SVETOM - MAREC 2006

Gospodje in gospodje, voditelji držav in vlad!

Prav vsako leto od Evropskega sveta v Lizboni marca 2000, torej že šest let, gospodarstvo na območju ne dosega niti dvo odstotne stopnje rasti.

Daleč smo še od tega, da postanemo najbolj dinamično gospodarstvo na svetu.

Resda so obeti danes nekaj boljši, vseeno pa smo v teh letih stagnacije utrpeli hudo škodo, kar zadeva delovna mesta. Izgubljeno moramo nujno nadoknaditi.

Državljeni se bodo čutili del evropskega procesa le, če bo Unija sposobna spodbujati solidarno in trajnostno rast.

V ta namen so nujne tako reforme kot politični ukrepi, ki bodo hkrati aktivni in usklajeni na evropski ravni.

Del teh ukrepov mora biti vsekakor vprašanje energetike, ki bo v samem jedru razprav.

Evropski parlament z zadovoljstvom ugotavlja, da je revizija evropske strategije za rast in zaposlovanje, ki jo je Svet EU spodbudil lansko pomlad, našla ustrezne nacionalne akcijske načrte.

To je nedvomno pomemben korak naprej, a ne dovolj.

Pomemben korak zato, ker jasno postavlja ločnico med pristojnostjo držav in Unije. V strategijo postopno uvaja prej neobstoječo nacionalno in socialno pristojnost, hkrati pa jasneje izpostavlja evropsko dodano vrednost.

Da je tako, dokazuje dejstvo, da ste zbrani na Evropskem svetu in razpravljate o področjih politike, ki večinoma spadajo v nacionalno pristojnost.

Nezadosten pa je ta korak zato, ker je strategija še vedno bolj podobna okvirnemu "poslovnemu načrtu" kot pa projektu evropske družbe.

V nacionalnih načrtih ni natančnih, s številkami opredeljenih ciljev in konkretnih sredstev za njihovo doseg. In samo 11 od 25 držav članic je pripravljeno imenovati osebo, ki bi bila za strategijo pristojna na državni ravni.

Korak je nezadosten in celo nedosleden tudi zato, ker so izpostavljeni cilji Komisije na področjih, za katere meni, da so prednostna, nezdružljivi s predlogom finančne perspektive za obdobje 2007–2013.

GOVOR PREDSEDNIKA

Komisija je izrazila zaskrbljenost nad zniževanjem proračunskih sredstev za programe, ki so za strategijo bistveni:

- raziskave in razvoj: 20 milijard evrov manj,
- inovacije: milijarda evrov manj,
- izobraževanje in poklicno usposabljanje: 50 % manj,
- mala in srednje velika podjetja: 40 % manj,
- energetika: ni dodatnih sredstev,
- zunanja politika: 21 % manj,
- vseevropska prometna omrežja: očitno premajhna sredstva...

In prav ta velika nedoslednost v primerjavi s cilji, ki ste jih postavili vi sami, je vzrok, zakaj je Parlament vaš predlog zavrnil z veliko večino.

Kljub vsemu je Parlament ta predlog sprejel kot osnovo za medinstitucionalna pogajanja.

Žal v pogajanjih ni bilo bistvenega napredka. Trojka se mora sestati še enkrat, a ostajajo precejšnje razlike v fleksibilnosti in sredstvih, ki naj bi jih prejele nekatere politike za kritje zadev posebnega evropskega pomena.

Razlog, zakaj temu vprašanju namenjamo tako veliko pozornost, je vprašanje verodostojnosti: Evropska unija si neprestano zastavlja nove cilje in odpira nova področja delovanja, pa naj gre za notranjo politiko – denimo področje raziskav ali energetike – ali za njeno vlogo na svetovnem prizorišču, pri tem pa si pozabi dodeliti dovolj sredstev za njihovo uresničevanje.

Gospo in gospodje, voditelji držav in vlad!

Poskrbite, da se občutek razočaranja nad evropskim projektom ne bo še povečal. Ne vzbudimo spet novih pričakovanj, ki jih ne bomo mogli izpolniti! Dogovorimo se raje o takšnem sporazumu, po katerem bomo lahko odgovorili na že obstoječa pričakovanja.

Naj vas spomnim, da je soglasje Parlamenta pogoj za vsakršno vmesno revizijo finančne perspektive.

Gospo in gospodje, voditelji držav in vlad!

Za Evropski parlament je bistvenega pomena dokončno izoblikovanje notranjega trga in prost pretok kapitala, blaga, oseb in storitev.

V tem kontekstu Parlament izraža veliko zadovoljstvo ob nedavni odločitvi nekaterih držav članic, da prekinejo izvajanje prepovedi prostega gibanja delavcev iz novih držav članic.

Poziva vse države, ki še niso sprejele podobne odločitve, da to storijo kar se da hitro.

Po dolgotrajni razpravi je Parlamentu uspelo pomiriti strasti, ki jih je dvignil predlog direktive o storitvah.

GOVOR PREDSEDNIKA

Odpravljeni so bili številni nesporazumi v zvezi s predlogom. Nekatere države članice so v direktivi videle možnost za večjo konkurenčnost na notranjem trgu. Druge so bile prepričane, da se z njo grozi socialni dumping. Razpravo je močno popačila zmešnjava pri razumevanju na eni strani storitvenih dejavnosti in na drugi stalnega sedeža.

Parlamentu je nasprotovanja uspelo preseči tako, da je omejil polje uporabe direktive z odpravo spornega načela o izvorni državi. Na ta način je uspel doseči večinsko politično soglasje in se izogniti možnosti spopada med starimi in novimi državami članicami.

Zdaj je naloga Komisije, da Svetu predstavi dopolnjeni predlog.

Prosim vas, da ne razdrete tega skrbno izdelanega sporazuma, ki omogoča razvoj takšnega enotnega trga storitev, ki bo spoštoval socialne sisteme držav članic.

Evropski parlament tudi prosi, naj evropska strategija za rast in zaposlovanje resnično spoštuje ravnotežje med konkurenčnostjo in socialno razsežnostjo.

Ravnotežje je nujno potrebno, če hočemo pridobiti državljane in se zoperstaviti revščini, rakavi rani evropske družbe, ki prizadeva 15 % prebivalstva, še toliko bolj, ker je ta cilj praktično izginil iz predlogov Komisije.

Dopolnjevanje prilagodljivosti in varnosti je še zlasti pomembno, če želimo odpraviti med številnimi Evropejci ta hip globoko zakoreninjen občutek negotovosti, ki je za nekatere realnost, za druge pa samo bojazen.

Beseda "reforma" vedno pogosteje velja za sinonim nizkih plač in vedno manj gotovih zaposlitev. Takšen položaj lahko povzroči odklon od ciljev odprtosti in prilagajanja svetovnim razmeram, za katera si prizadevamo.

Programi usposabljanja, s katerimi se borimo proti negotovosti zaposlitve, bi morali biti namenjeni predvsem manj usposobljenim delavcem.

Vendar poročila Komisije kažejo prav nasprotno: delež nizko usposobljenih delavcev, ki so vključeni v omenjene programe, znaša komaj 45 %, v nekaterih državah pa se zniža celo na zgolj 20 %.

Razpravljali boste o izredno pomembnem predlogu avstrijskega predsedstva in Komisije, katerega cilj je poskrbeti, da bo do leta 2007 mogoče vsem mladim ponuditi delovna mesta, vajeništvo ali usposabljanje, ki jim bodo omogočili vključitev na trg dela.

Če bi izbirali, bi to moral biti glavni cilj v vseh naštetih ugotovitvah, ki so za razumevanje na trenutke preobsežne. Vendar samo govorjenje o njem ne zadošča: dovolj je bilo zidanja gradov v oblakih! Morali boste povedati, kako in do kdaj boste ta cilj dosegli ter na kakšen način nameravate poskrbeti za spremljanje rezultatov, doseženih v posameznih državah.

GOVOR PREDSEDNIKA

Spomnite se Evropskega sveta v Barceloni leta 2002. Da bi vzpodbudili rodnost, je bilo sklenjeno, naj se za 33 % poveča število mest v vrtcih za otroke, mlajše od treh let, hkrati pa se podvoji število mest za otroke v starosti od treh let do pričetka šolanja.

Ste to obljubo držali?

Kdo ve, kaj se je zgodilo, oziroma kdo se sploh še spomni, kakšen cilj smo si zastavili?

Naj današnji hvalevredni cilji ne doživijo enake usode, saj bodo v primeru, da bodo kmalu pozabljeni, zgolj prispevali k skeptičnosti Evropejcev.

Gospo in gospodje voditelji držav in vlad,

Evropski parlament verjame, da je za gospodarsko rast potreben ustrezen makroekonomski okvir. Zato želi narediti konec razdrobljenim strategijam rasti in poziva k boljšemu usklajevanju gospodarskih, proračunskih in davčnih politik.

Poskrbeti moramo, da davčna konkurenčnost med državami članicami ne spodkoplje temeljev socialne kohezije.

Poleg tega morajo biti državljani sposobni razumeti pravila za sprejemanje odločitev EU.

Kako lahko od državljanov pričakujete, da bodo razumeli, da se stopnja DDV za blago, ki se ne izvaža, recimo prehranske storitve in storitve v gradbeništvu, lahko določi le s soglasjem vseh držav članic, medtem ko te lahko brez vmešavanja Unije prosto določajo stopnjo neposrednega obdavčevanja, ki je mnogo pomembnejša za ozemeljsko konkurenčnost?

Zaradi staranja prebivalstva in demografskih izzivov Evropski parlament vztraja pri ključnem pomenu politike priseljevanja. Brez ustreznega upoštevanja priseljevanja ni mogoče opredeliti strategije rasti, zaposlovanja ali kohezije.

Od vrhu v Tampereju (1999) je minilo sedem let in štiri leta od Seville, a koliko smo pravzaprav napredovali pri evropski politiki priseljevanja, katere nujnost ste tolikokrat izpostavljali?

Ne prav veliko. V realnosti je Evropa še zdaj brez politike *pri*-seljevanja. Soočamo se s priseljevanjem, katerega učinke je zaznati preko naših meja, medtem pa je izvajanje sklepov Sveta za pravosodje in notranje zadeve zastalo.

Priseljevanje – torej *pri*-selitev v naše države – bi moralo po zaslugi razvojnega sodelovanja z izvornimi državami spremljati vključevanje v države gostiteljice. Zagrešili bi resno napako, če bi ga obravnavali zgolj z varnostnega vidika ali kot rešitev za problem staranja našega prebivalstva.

Prav tako kot ne smemo reševanja te težave prepustiti samo državam južnega Sredozemlja, ki služijo za prehod ali kamor priseljenci najprej prispejo.

Priseljevanje je evropski problem.

GOVOR PREDSEDNIKA

Trkanje na naša vrata postaja vedno bolj dramatično. V 45 dneh je med plovbo na "begunskih čolnih" na med Mavretanijo in Kanarskimi otoki na poti proti evropskemu raju v Atlantskem oceanu utonilo med 1200 in 1700 ljudi.

Unija se mora z ustrežno politiko odločno spopasti z novodobnimi trgovci s sužnji.

Gospa in gospodje, voditelji držav in vlad!

Na Evropskem svetu v Hampton Courtu ste sprožili zamisel o evropski energetske politiki.

Zatem nam je rusko-ukrajinska kriza s plinom odprla oči glede naše energetske odvisnosti.

Evropejci so se zavedli svoje ranljivosti na tem področju, hkrati pa se je z zaporedjem ponudb in protiponudb za prevzeme izpostavil strateški pomen tega sektorja za državno suverenost.

Pred sabo imamo zeleno knjigo Komisije. Ukrepajmo hitro!

Vprašanje energije pooseblja protislovja Unije.

Kako uskladiti suverenost držav članic in neizogibno potreben odziv na skupne težave?

Kaj storiti?

Najprej mora energija postati poglaviten del zunanje politike Unije. Parlament je tej zamisli naklonjen, saj bi tako prispevali k zanesljivosti energetske preskrbe.

Sprejeti moramo odločne korake za izboljšanje energetske učinkovitosti, ki bo omogočila 20 % prihrankov pri porabi. Za to pa je potrebnih veliko sprememb, kar zadeva sorazmerne cene, in sprememb v družbenih navadah.

Prav tako moramo preučiti, kakšna je struktura mešanice energetskih virov ("energy mix"), kar je sicer zelo kočljivo vprašanje, ki je tudi bistveno za razumevanje nacionalne suverenosti.

Evropski parlament meni, da dolgoročne energetske zanesljivosti ne bo mogoče doseči brez obnovljivih virov energije. Naše tehnološke zmožnosti na tem področju je zato treba izkoristiti za razvoj novih držav, ki bodo spremenile energetske zemljevid sveta.

Hkrati se Parlament zaveda vloge, ki jo pri zanesljivi energetske oskrbi igra jedrska energija. Ta prav tako prispeva k zmanjševanju emisije ogljikovega dioksida, vendar odpira druga okoljevarstvena vprašanja. O tem moramo začeti odkrito razpravljati.

Energetsko vprašanje nas pripelje do glavne težave: na evropski ravni dejansko nimamo energetske politike, temveč obstaja le politika pristojnosti držav na področju energetike.

GOVOR PREDSEDNIKA

Te pa se izvajajo na trgu, ki je nepovezan, na katerem primanjkuje čezmejnih povezav in kjer liberalizacija energetskega sektorja ne prinaša pričakovanih rezultatov.

Potrošniki od tega nimajo ne nižjih cen in ne kakovostnejših storitev, evropsko gospodarsko kot celota pa ni deležno ne zvišanja konkurenčnosti ne znižanja cen.

Nekdanji monopolisti še naprej obvladujejo trge, čezmejna konkurenca ni vredna omembe, novim akterjem na trgu niso omogočene zmogljivosti za dobavo plina in elektrike, medsebojne povezave niso zadostne, veliki odjemalci pa so pogosto vezani na dolgoročne pogodbe, sklenjene še pred liberalizacijo trga.

Tako ni presenetljivo, da "Evropa velikega trga" tone v spopadih med državami, ki vprašanje energije dojemajo kot strateško težavo, vendar na nacionalni ravni.

Parlament je z veliko večino izrazil svojo zaskrbljenost nad zaščitnimi in obrambnimi ukrepi, ki so jih vlade sprejele zoper pretok kapitala in pravice do ustanavljanja. Od Komisije je zahteval, naj sprejme odločne ukrepe za zaščito notranjega trga, energetskega sektorja in finančnih storitev.

Komisija želi večje število konkurenčnih podjetij, da bi zagotovili večjo konkurenco. Kakor koli že, proces združevanja podjetij se bo nadaljeval, če nam je to všeč ali ne.

Postavlja pa se vprašanje, ali bo združevanje podjetij potekalo na nacionalni ali evropski ravni in v kakšnem zakonodajnem okviru.

Kakšno vlogo naj igra konkurenca v energetskega sektorju? Kakšna naj bo vloga javnih storitev?

Danes morate sprožiti razpravo, ki je nadvse pomembna za prihodnost Evrope. Parlament bo v njej dejavno sodeloval, saj evropska energetska politika zahteva veliko politične energije.

* * *

Kot predsednik Evro-sredozemske parlamentarne skupščine, ki se ta konec tedna sestane v Bruslju, svojega govora ne morem zaključiti brez nekaj besed o Bližnjem vzhodu.

Gospo in gospodje, voditelji držav in vlad!

Naš relativni neuspeh pri ponovnem zagonu partnerstva s sredozemskimi državami je odprl prosto pot vsem tistim, ki zagovarjajo tako imenovani trk civilizacij. Kot je mogoče sklepati iz rezultatov volitev v arabskih državah v zadnjih mesecih, ga podpirajo mnogi v Palestini, Egiptu, Iraku in morda kmalu tudi v drugih državah.

Izjava predsedstva Evro-sredozemske parlamentarne skupščine 6. februarja je bila prva skupna izjava v zvezi s krizo, ki so jo sprožile karikature, in je pokazala, koliko lahko skupščina Euromed prispeva k dialogu in sodelovanju.

GOVOR PREDSEDNIKA

V tej luči sta dala umik mednarodnih opazovalcev in kasnejši napad na zapor v Jerihi, zaradi katerega predsednik Abas ni uspel nagovoriti Parlamenta, islamistom v regiji dodatno gradivo za zagovarjanje svojih stališč.

Prihodnji ponedeljek bomo kot poslanci Evrope in regije storili vse, kar je v naši moči, za zagotavljanje ozračja dialoga. V ta namen pa je treba nujno preprečiti krčenje proračunskih sredstev, namenjenih za program MEDA. Potem ko se je po srečanju v Barceloni leta 2005 ustvarila podoba "partnerstva brez partnerjev", bi evro-sredozemski proces s krčenjem sredstev izgubil vso verodostojnost.

Zato bi bila ustrezna pomoč Sveta in Komisije zelo koristna in bi omogočila krepitev medinstitucionalnega sodelovanja, kot je to Parlament znova predlagal Svetu.

Zahvaljujem se vam za besedo in vam želim veliko uspeha pri vašem delu.
